

Wpływ azotanu potasu na ograniczenie zgnilizny łodygi soi

Celem badania było określenie wpływu stosowania KNO_3 w różnych stężeniach (0,4, 4, 10, 20, 30 mM) na ograniczenie występowania zgnilizny łodygi

Phytophthora

, wskaźnik wzrostu i uwalnianie zoospor

Phytophthora sojae

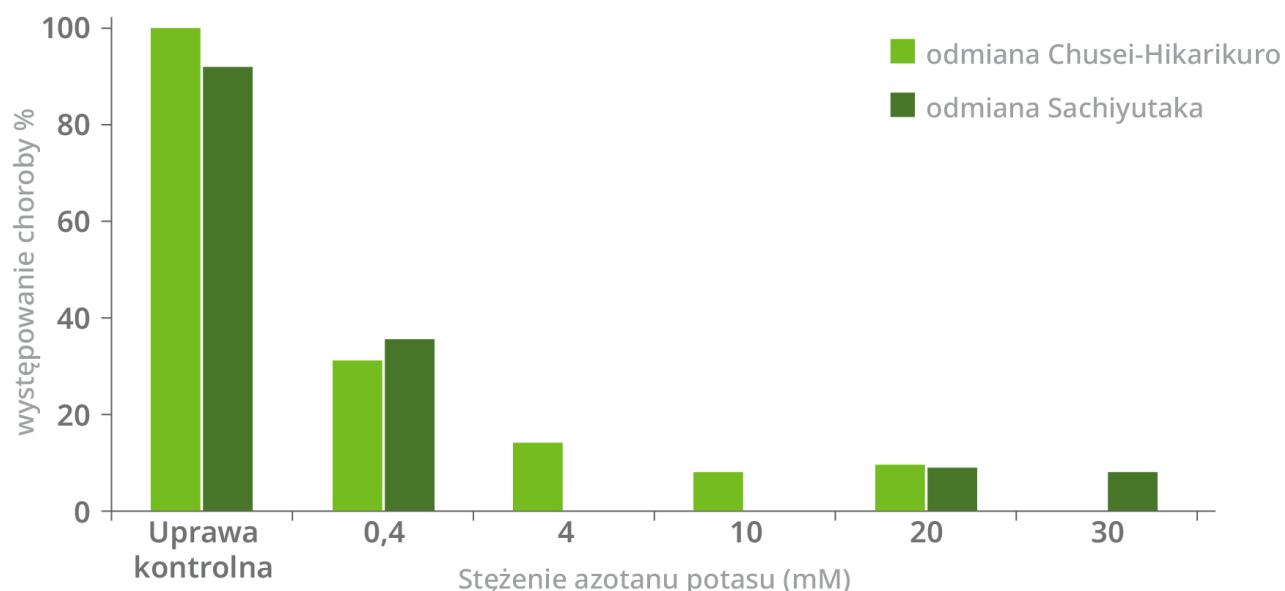
w warunkach laboratoryjnych.

1. Wpływ zastosowania azotanu potasu na ograniczenie choroby.

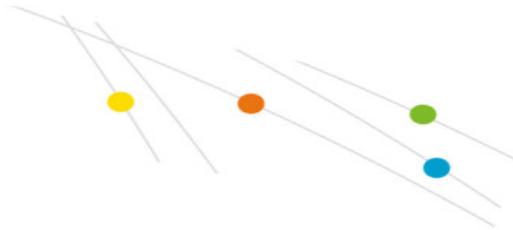
Stosowanie azotanu potasu w stężeniu 4–30 mM (0,4–3 kg KNO_3 /1000 l) na podłoże uprawowe przed inokulacją choroby znacznie ograniczyło występowanie zgnilizny łodygi

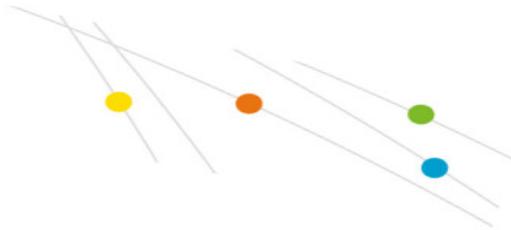
Phytophthora

w uprawach dwóch odmian soi (rys. 1).

SHAPE * MERGEFORMAT <v:rect id="Rectangle_x0020_17" o:spid="_x0000_s1029"

4SoWtJxJCkdRcDuKvWwym³

pRFo29eBrMvCCMb+NJEMXRInsp6Z4J+n5JaJ/ieDwau1sakD7TFrjP

a20kqZmhCnFWp3j2HEQSW4hLUbirNYTxjdjywwtl/WQHX3V80DHX3AjjDyjWOOdzK4mgNW8Mw
+S

UFzQtPC4wqCS6hdGe3gyU6x/bomiGPHPAvogDqMIwoybROPpCCZquLMe7hCRA1SKDUbtcG5g

RrGygNCZ5OQN9A0G9YVdMvJsuParMyRU6faMaeieCCKPAJnDn2bYiq8p1XnI0SA2JO4raarxj4D

baO06p0dEHj26rrU7I/CPu3D+dVfAAAA//8DAFBLAwQUAAYACAAAACEAkN2H4B0HAABJIAAAGg

AGNsXBib2FyZC90aGVtZS90aGVtZTEueG1s7FILbxs3EL4X6H9Y7L2xZL1iI3JgyXLcxC9ESooc

KYnaZcxdLkjKjm5FcujlQIG06KEBeuuhKBqgARr00h9jwEGb/ogOuS9SoulHXCAobAHG7uw3w+H

7Mzs8M7dZxH1jjEXhMVtv3qr4ns4HrExiYO2/2iw/dlt3xMSxWNEWYzb/gwL/+7Gp5/cQesjSpIh

Q3w8CHGEPRAUi3XU9kMpk/WVFTECMhK3WIjeDZhPEISbnmwMuboBBal6MpqpjdciRCJ/Q2QKJ

HoV/sRSKMKK8r8RgL0YRrH4wmZAR1txUVUhxE0KfeOEW37IHPTgb4mfQ9ioSEB22/ov/8IY0

K2g9Y6JyCa/Bt63/Mr6MYXy0qtfkwBBytF5v1JubhXwNoHIR12v1mr1mlU8D0GgEO011sWW2Vrv

DGuA0kuH7K3WVq1q4Q35tQWdN xvqZ+E1KJvfX8Bvb3fBihZeg1J8YwHf6Kx1tmz5GpTimwv4V

q96y5GtQSEI8tICuNJq1br7bAjJhdMcJX2vUt1urmfASBdFQRJdaYsJiuSzWlvSU8W0AKCBFksSe

nCV4gkYQk11EyZATb5cEIQRegmImgFxZrWxXavBf/er6SnsUrWNkcCu9QBOxQFL6eGLESSLb/n;

6huQs7dvT5+/OX3+++mLF6fPf83W1qlsvh0UBybf++efVI97fv/34/uW36dLzeGHi3/3y1bs/

/vyQeNhxaYqz716/e/P67Puv//r5pUP6JkdDEz4gERbePj7xHrlINujQHw/55TgGISImx2YcCBQj

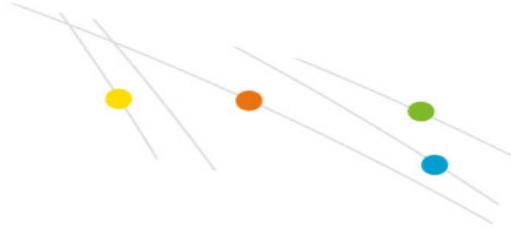
tYpDfk+

GFnp/hihy4DrYtuNjDqnGBbw3fWop3A/5VBKHxAdhZA H3GKMdxp1WeKDWMsw8mMaBe3E+

NXEPETp2rd1FseXI3jSBHEtclrshttQ8pCiWKMAxIp56xo4wduzuCSGWXffliDPBJtJ7QrwOIk6T

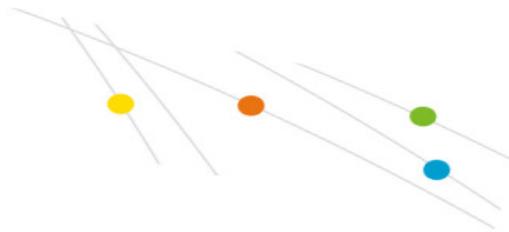
DMjQiqaSaYdE4JeZS0Hwt2Wbvcdeh1HXrrfw sY2EdwNRh/IDTC0z3kNTiSKXyAGKqGnwXSRDI5L

GR+ZuJ6Q4OkAU+b1xlgIF88Bh/0aTn8Aacb t9j06i2wkl+TIJXM XMWYit9hRN0RR4sL2SRya2M/F

EYQo8g6ZdMH3mP2GqHvwA4qXuvswZa7z88GjyDDmiqVAaKeTLnDI/cws+K3P6MThF2pZpNH
5MQZH1pYIX2LsYUnaAxxt6jzx0adFhi2bxU+n4IWWUHuwlPrJjVd3HWGBPNzeLeXKXCCtk+zh
S/TZm80InhmKI8SXsd4Hr5s270Gpi1wBcEBHRyZwn0C/B/HiNMqBABIGcC+Vehgiq4Cpe+GO1x
3

/HeRdwzey6eWGhd4L4EHX5oHErvJ80HbDBC1FigDZoCgy3CIW2Cx3F+yqOKq2aZOvon90pZug
anoiEp/bAc31Po3/rveBDuPsh1eOl+16+h23YCtZXbLTWZZMdub6m2W4+a6my/iYfPxNzRaaxoc
6shixrrpaW56Gv9/39Mse59vOpII/cZNJ+NDh3HTyWTDlevpZMrmBfoaNfBIBz167BMtnfpMCKV9
OaN4V+jBj4DvmfE2EBWfnm7iYgqYhHCpyhwsYOECjjSPx5n8gsiwH6IEpkNVXwkJRCY6EF7CBAY
NNkpW+HpNNpj43TYWa2qwWZaWQWSJb3SKOgwqJlputkqB3iFeK1toAetuQKK9zJKGlvZStQcSr
ojKSHuuC0RxK6J1dixZrDi1uK/G5qxa0ANUKr8AHtwef6W2/UQcWYIJ5HDTnY+Wn1NW5d7Uzr9P
y4xpRQA02HkElj5eU7ou3Z7aXRpqF/C0pYQRbrYS2jK6wRMhfAZn0amoF1Hjsr5eK11qqadMode
0CrVaN3+kBZX9TXwzecGGpuZgsbeSdtv1hoQMiOUTP0JDI3hMkogdoT65kl0gOOwkeTpC3+VzJ
IbeQCFOD66STZoOISMw9SqK2r7ZfuIHGOodo3aqrkBA+WuXWIK18bMqB020n48kEj6TpdoOiLj
QoZPc4XzqWa/Olhxsim4ux+OT7whnfKHCEKs0aoqA46JgLODamrNMYHDsCKRIfE3V5iytGueRuk
SumIjiHKKoqZzFO4TuWF0vquslFxI+0ZDGqYJCuEw0AVWNOoVjUtqkaqw9Kqez6TspyRNMuaw
VTXdWcxals8Dc7a8WpE3tMpNDDnNrPBp6p5PuWt5rpvrE4oqAQYv7OeouhcoCIZq5WKWakrjt
cnZGtWtHvsFzVLtlkTCyfjMXO2e3okY4lwPilSo/8M1HLZAmeV+pLe062N5DiTcMqm0fDpdhOPgM
ruB42gfaqqKtKhpcwZkzllv0oLjtZxc5BZ6nlAJTyym1HFPPKfWc0sgpjZzSzCIN39MnqnCKrw5T
fS8/MIUalh2wZr2Fffq/8S8AAAD//wMAUEsDBBQABgAIAAAAIQCcZkZBuwAACQBAAqAAAAY2x
cGJvYXJkL2RyYXdpbmdzL19yZWxzL2RyYXdpbmCxLnhtbC5yZWxzhI/NCsIwEITvgu8Q9m7SehC
Jr2l0KvUBwjJNi02PyRR7Nsb6EVB8LIws+w3s037sjN5YkyTdxxqWgFBp7yenOFw6y+7l5CUpdNy
9g45LjigFdtNc8VZ5nKUxikkUigucRhzDifGkhrRykR9QFc2g49W5iKjYUGquzTI9IV1YPGTaekL
STrNIXa6BtlvoST/Z/thmBSevXpYdPIHBMulFxagjAYzB0pXZ501LV2BiYZ9/SbeAAAA//8DAFBL

AQItABQABgAIAAAIQC75UiUBQEAB4CAAATAAAAAAAAAAAAAAAAbQ29udGVudF9c10ueG1sUEsBAi0AFAAGAAgAAAAhAK0wP/HBAAAAMgEAAAsAAAAAAAAAAAAAAngEAAF9Ly5yZWxzUEsBAi0AFAAGAAgAAAAhAMoLC1zeAgAAegYAB8AAAAAAAAAAAAAAIAIAAGNs b2FyZC9kcmF3aW5ncy9kcmF3aW5nMS54bWxQSwECLQAUAYACAAACEAkN2H4B0HAABJIA AAAAAAAAAAAAAA7BQAAy2xpcGjvYXJkL3RoZW1lL3RoZW1lMS54bWxQSwECLQAUAYACAA nGZGQbsAAAAkAQAAKgAAAAAAAAACQDAAy2xpcGjvYXJkL2RyYXdpbmdzL19yZWx YXdpbmCxLnhtbC5yZWxzUEsFBgAAAAFAAUAZwEAAJMNAAAAA==   "   filled="f" stroked="f">

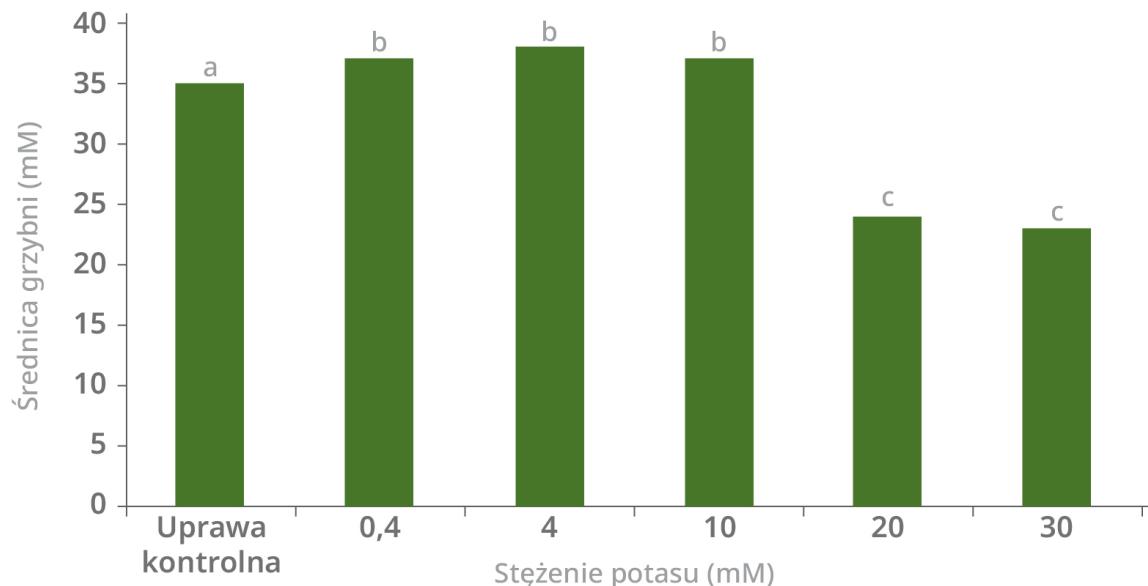
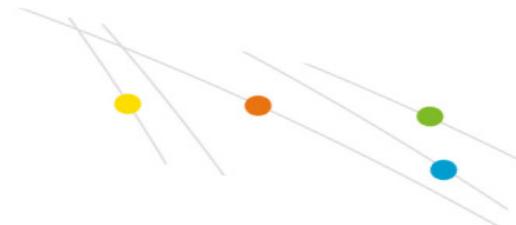
Rysunek 1. Wpływ azotanu potasu na występowanie

P. sojae

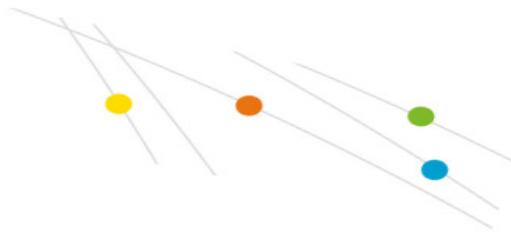
w dwóch odmianach soi, 16 dni po inokulacji.

2. Wpływ zastosowania azotanu potasu na rozwój grzybni.

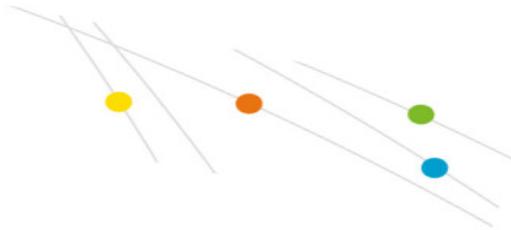
Zastosowanie azotanu potasu w stężeniu 20–30 mM doprowadziło do nieznacznego ograniczenia wskaźnika rozwoju grzybni izolatu PJ-H30 na podłożu PDA (rys. 2). Na osiągnięte wyniki wpływ miały różne skutki bezpośredniego wytłumienia rozwoju grzybni w połączeniu z odpowiedzią tkanek rośliny żywicielskiej na azotan potasu.

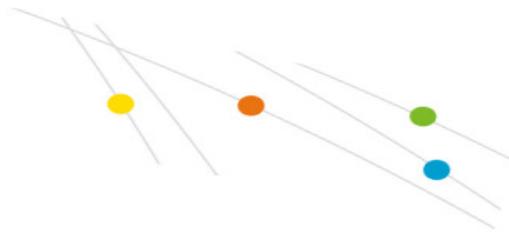
SHAPE * MERGEFORMAT <v:rect id="Rectangle_x0020_15" o:spid="_x0000_s1028" style='width:15pt;height:15pt;visibility:visible;mso-wrap-style:square; mso-left-percent:-10001;mso-top-percent:-10001;mso-position-horizontal:absolute; mso-position-horizontal-relative:char;mso-position-vertical:absolute; mso-position-vertical-relative:line;mso-left-percent:-10001;mso-top-percent:-10001; v-text-anchor:top' o:gfxdata="UEsDBBQABgAIAAAAIQC75UiUBQEAB4CAAATAAAW0NvbnRlbnRfVHIwZXNdLnhdyTewfKKEqcMCKEmHfgZgaE8wMW+SSwc27JvS/v23KTJgkoXFsu+P+c7OI5vDoMTe0zZBI/LVVgV4HY31Xy4/tS3EvRSbwBlzwWMsjZrlprq/W22PELHjb51r2RPFBqax7HCCXIaLnThvSAMTP1Kkl+gs6VLdVdad08ISeCho1ZLN+whZ2jsTzgcsnjwldluLxNDiyagkxOquB2Knae/OLUsyEkjenmdzbmG/YhIRnCWPnb8C898bRJGtQvEOiVxjYhtLOxs8AySiT4JuDystIVV4WPeM6tK3VaILeDZxIOSstu/jidNGNZ3/J08yC1dNv9v8AAAA//8DAFBLAwQUAAYACAAAACEArTA/8cEAAAAyAQAACwAAAF9ZWxzLy5yZWxzhI/NCsIwEITvgu8Q9m7TehCRpr2I4FX0AdZk2wbbJGTj39ubi6AgeJtl2G9m6vYxjeJGka13CqqiBEFOe2Ndr+B03C3WIDihMzh6RwqexNA281I9oBFTfuLBBhaZ4ljBkFLYSMI6oAm58IFcdjofJ0z5jL0MqC/Yk1yW5UrGTwY0X0yxNwri3IQgjs+Qk/+zfddZTVuvrxO59CNCmoj3vCwj

MfaUFOjRhrPHaN4Wv0VV5OYgm1p+LW1eAAAA//8DAFBLAwQUAAYACAAAACEAV7vtXt4CAAB
HwAAAGNsXBib2FyZC9kcmF3aW5ncy9kcmF3aW5nMS54bWykVV1v2jAuFZ+0/2D5PU3Cwkei
pjRUbVVZf4BJDLHm2JltAmzaf9+1k5SUTntoeQB/3Ht8zvG95vL6UHHUUKWZFCkOLwKMqMhlwc
xU/fM2+GkTZEFLQVN8pBpfX338cEmSrSJ1yXIECEInJMWIMXXi+zovaUX0haypgL2NVBUxMFV
v1BkD8gV90dBMPERwgS+OkEtiCFop9gboLjMf9BiTkRDNEDyPBmudBx5/n5kkojmTtWr+kFZ5vr
5kEhVqQYnBOKAouw3210YTD1z7K2J4DDRIU2Xm426OBQjvbbYdCDQTkshnEwDgA/h61u3J5RfV
VI4u/5sHZNpDYTAgomtLQzSvlYXjXtojzaEWtpwiWOTl9gm6vodL0EjleQIB9EbXEA6MIbtfUkru
S0oKbZdbY8DBFsGZdAIDW9f7L7IAR8nOSFcnbzfrWTRJaqXNHZUVsoMUKyDpwElzr03LqQ9xjsiM
ce7EcvFiATDbFbgnSLV79sZcAf+Og3g5W84iLxpNII4ULBbeTTaPvEkWTseLT4v5fBH⁺
seeGUVKy
oqDCHtM3Uxi9qtSK5UpquTEXuax8KBeW076hoj3C4NROWnjWWDhLSavtes4VaghPceY+nfODM
DVexoOVMUjiKgttR7GWT2dSLsmjsxdNg5gVhfBtPgiIOFtILSfdM0PdLQvsUx+PR2N3SgPSZtsB9
XmsjScUMVYizKsWz5yCS2EJcisJdrSGMt+OBFZb+yQq47v6iYai7B8AcVq5xzOFWFkdr2Bp+oXiV
hOKCpoXHFQaIVL8w2sOTmWL9c0cUxYh/FtAHcRhFEGbcJBpPRzBRw531cleIHKBSSbDBqh3MDM
1YptSzgpdDYJeQNNs2FdQbecLDuuzcocOXWqHXMqigeiyCNw5tC3KabCe1p1PkIEiD2J22m6qu0
0DZKq97ZAYFnr65L7f4I7NM+nF/9BQAA//8DAFBLAwQUAAYACAAAACEAkN2H4B0HAABJIAAAG
AGNsXBib2FyZC90aGVtZS90aGVtZTEueG1s7FlLbxs3EL4X6H9Y7L2xZL1iI3JgyXLcxC9ESooc
KYnaZcxdLkjKjm5FcujQIG06KEBeuuuhKBqgARr00h9jwEGb/ogOuS9SoulHXCAobAHG7uw3w+H
7Mzs8M7dZxH1jjEXhMVtv3qr4ns4HrExiYO2/2iw/dlt3xMSxWNEWYzb/gwL/+7Gp5/cQesjSpIh
Q3w8CHGEPRAUi3XU9kMpk/WVFTECMhK3WIjeDZhPEISbnmwMuboBBal6MpqpjdciRCJ/Q2QKJ
HoV/sRSKMKK8r8RgL0YRrH4wmZAR1tjxUVUhxE0KfeOEW37IHPMTgb4mfQ9ioSEB22/ov/8IY0
K2g9Y6JyCa/Bt63/Mr6MYXy0qtfkwBBytF5v1JubhXwNoHIR12v1mr1mlU8D0GgEO011sWW2Vrv
DGaA0kuH7K3WVq1q4Q35tQWdNxvqZ+E1KJvfX8Bvb3fBihZeg1J8YwHf6Kx1tmz5GpTimwv4V

q96y5GtQSEI8tICuNJq1br7bAjJhdMcJX2vUt1urmfASBdFQRJdaYsJiuSzWIvSU8W0AKCBFksSe
nCV4gkYQk11EyZATb5cEIQRegmImgFxZrWxXavBf/er6SnsUrWNkcCu9QBOxQFL6eGLESSLb/n:
6huQs7dvT5+/OX3+++mLF6fPf83W1qlsvh0UBybf+5+++efVI97fv/34/uW36dLzeGHi3/3y1bs/
/vyQeNhxaYqz716/e/P67Puv//r5pUP6JkdDEz4gERbePj7xHrlINujQHw/55TgGISImx2YcCBQj
tYpDfk+GFnp/hihy4DrYtuNjDqnGBbw3fWop3A/5VBKHxAdhZAH3GKMdxp1WeKDWMsw8mMaE
NXEPETp2rd1FseXI3jSBHEtcIrshttQ8pCiWKMAxIp56xo4wduzuCSGWXffliDPBjtJ7QrwOlk6T
DMjQiqaSaYdE4JeZS0Hwt2Wbvcdeh1HXrrfwY2EdwNRh/IDTC0z3kNTiSKXyAGKqGnwXSRDI5L
GR+ZuJ6Q4OkAU+b1xlgIF88Bh/0aTn8Aacb9j06i2wkl+TlJXMWMWYit9hRN0RR4sL2SRya2M/F
EYQo8g6ZdMH3mP2GqHvwA4qXuvsxwZa7z88GjyDDmiqVAaKeTLnDI/cws+K3P6MThF2pZpNH
5MQZH1pYIX2LsYUnaAxxt6jzx0adFhi2bxU+n4IWWUHuwlPrJjVd3HWGBPNzeLeXKXCCtk+zh
S/TZm80InhmKI8SXsd4Hr5s270Gpi1wBcEBHRyZwn0C/B/HiNMqbABIGcC+Vehgiq4Cpe+GO1x
/HeRdwzey6eWGhd4L4EHX5oHErvJ80HbDBC1FigDZoCgy3CIW2Cx3F+yqOKq2aZOvon90pZug
anoiEp/bAc31Po3/rveBDuPsh1eOl+16+h23YCtZXbLTWZZMdub6m2W4+a6my/iYfPxNzRaaxoc
6shixrrpaW56Gv9/39Mse59vOpII/cZNj+NDh3HTyWTDlevpZMrmBfoaNfBIBz167BMtnfpMCKV9
OaN4V+jBj4DvmfE2EBWfnm7iYgqYhHCpyhwsYOECjjSPx5n8gsiwH6IEpkNVXwkJRCY6EF7CBAy
NNkpW+HpNNpj43TYWa2qwWZaWQWSjb3SKOgwqJlputkqB3iFeK1toAetuQKK9zJKGlvZStQcSr
ojKSHuuC0RxK6J1dixZrDi1uK/G5qxa0ANUKr8AHtwef6W2/UQcWYIJ5HDtNtY+Wn1NW5d7Uzr9P
y4xpRQA02HkElJ5eU7ou3Z7aXRpqF/C0pYQRbrYS2jK6wRMhfAZn0amoF1Hjsr5eK11qqadMode
0CrVaN3+kBZX9TXwzecGGpuZgsbeSdtv1hoQMiOUTP0JD13hMkogdoT65kl0gOOwkeTpC3+VzJ
IbeQCFOD66STZoOISMw9SqK2r7ZfulHGooDo3aqrkBA+WuXWIK18bMqB020n48kEj6TpdoOijJ
QoZPc4XzqWa/Olhxsim4ux+OT7whnfKHCEKs0aoqA46JgLODamrNMYHDsCKRIfE3V5iytGueRuk
SumIjiHKKoqZzFO4TuWF0vquslFxI+0ZDGqYJCuEw0AVWNOoVjUtqkaqw9Kqez6TspyRNMuaw
VTXdWcxals8Dc7a8WpE3tMpNDDnNrPBp6p5PuWt5rpvrE4oqAQYv7OeouhcoCIZq5WKWakrjxT

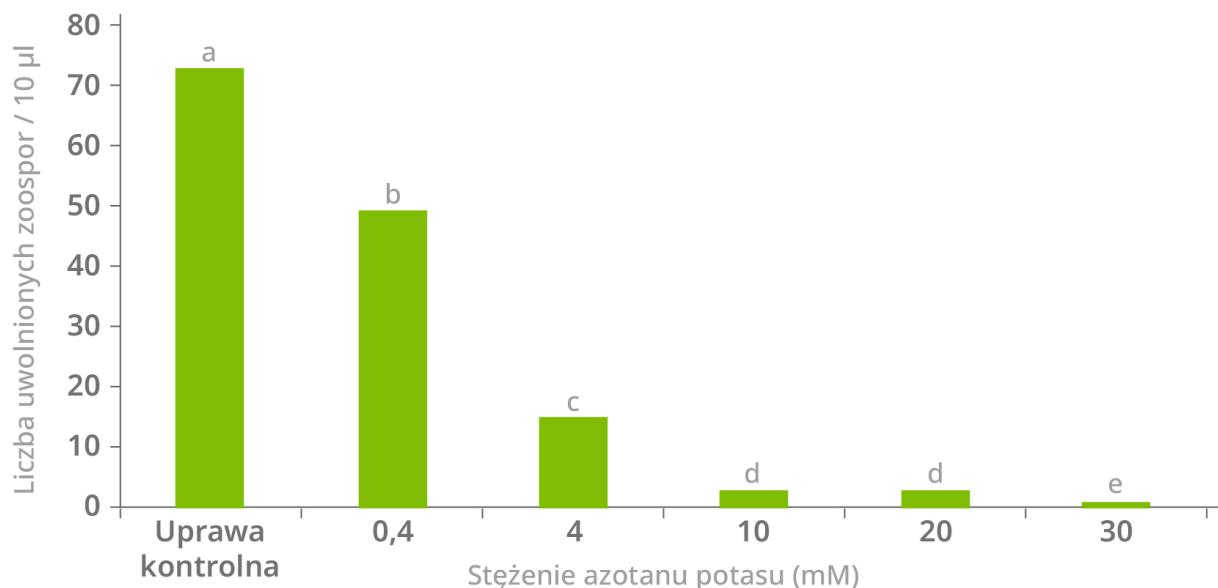
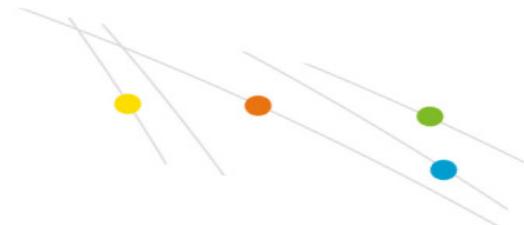

cnZGtWtHvsFzVLtIkTCyfjMXO2e3okY4lwPiSo/8M1HLZAmeV+pLe062N5DiTcMqm0fDpdhOPgM
ruB42gfaqqKtKhpcwZkzIv0oLjtZxc5BZ6nIAJTyyM1HFPPKfWc0sgpjZzSzCIN39MnqnCKrw5T
fS8/MIUalh2wZr2Fffq/8S8AAAD//wMAUEsDBBQABgAIAAAAQCcZkZBuwAACQBAAqAAAAY2x
cGJvYXJkL2RyYXdpbmdzL19yZWxzL2RyYXdpbmcxLnhtbC5yZWxzhI/NCsIwEITvgu8Q9m7SehC
Jr2I0KvUBwjJNi02PyRR7NsB6EVB8LIws+w3s037sjN5YkyTdxxqWgFBp7yenOFw6y+7I5CUpdNy
9g45LjigFdtNc8VZ5nKUxikkUigucRhZDifGkhrRykR9QFc2g49W5iKjYUGquzTI9IV1YPGTAeKL
STrNIXa6BtIvoST/Z/thmBSevXpYdPIHBMulFxagjAYzB0pXZ501LV2BiYZ9/SbeAAAA//8DAFBL
AQItABQABgAIAAAAQC75UiUBQEAB4CAAATAAAAAAAAAAAAAAAAbQ29udGVudF9
c10ueG1sUEsBAi0AFAAGAAgAAAAhAK0wP/HBAAAAMgEAAAsAAAAAAAAnGEEAAF9
Ly5yZWxzUEsBAi0AFAAGAAgAAAAhAFe77V7eAgAAegYAAB8AAAAAAAAAAAAIAIAAGNs
b2FyZC9kcmF3aW5ncy9kcmF3aW5nMS54bWxQSwECLQAUAYACAAACEAkN2H4B0HAABJIA
AAAAAAAAAAAAA7BQAAy2xpcGJvYXJkL3RoZW1lL3RoZW1lMS54bWxQSwECLQAUAYACAA
nGZGQbsAAAAkAQAAKgAAAAAAAAACQDAAy2xpcGJvYXJkL2RyYXdpbmdzL19yZWx
YXdpbmcxLnhtbC5yZWxzUEsFBgAAAAFAAUUAZwEAAJMNAAAAAA==   "   filled="f"
stroked="f">

Rysunek 2. Wpływ zastosowania PN na wskaźnik wzrostu izolatu PJ-H30 po 7 dniach inkubacji w temp. 23°C.

3. Wpływ zastosowania azotanu potasu na uwalnianie zoospor.

Azotan potasu we wszystkich dawkach (0,4–30 mM) doprowadził do znacznego ($P < 0,05$) ograniczenia uwalniania zoospor (rys. 3).

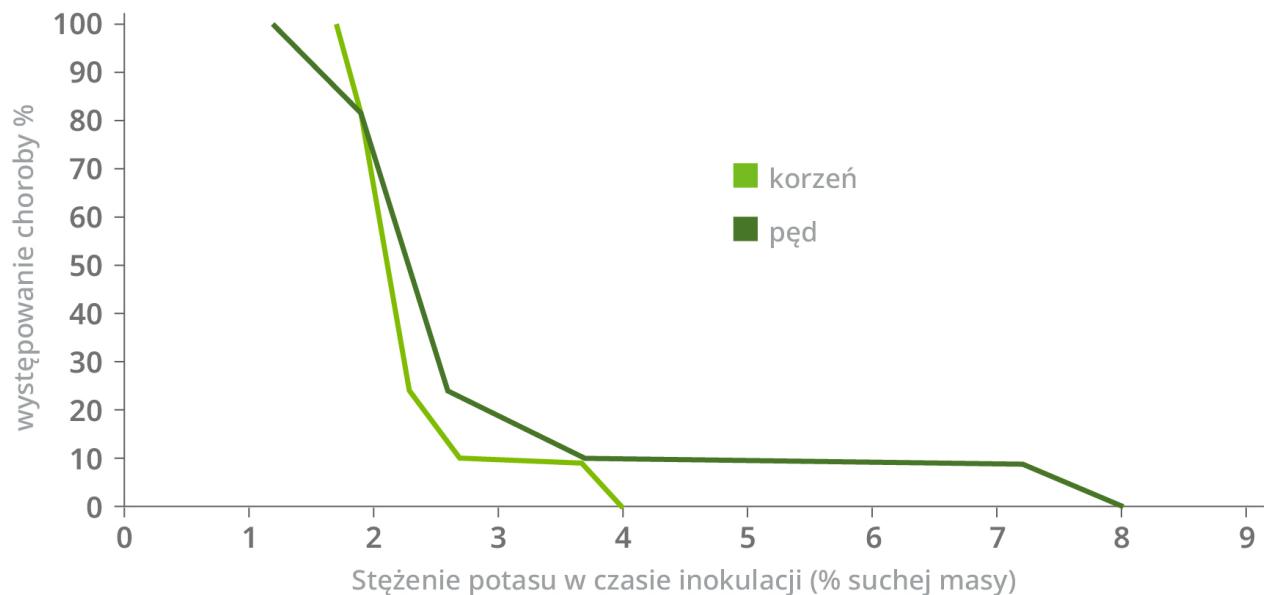
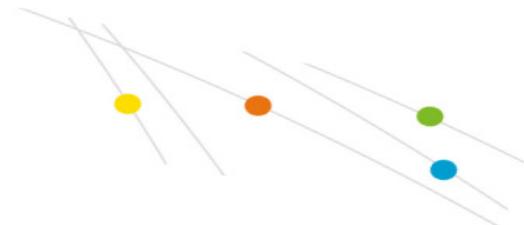

SHAPE * MERGEFORMAT

Rysunek 3. Wpływ azotanu potasu na uwalnianie zoospor z izolatu PJ-H30 na pożywce fasolowej zestalonej agarem (LBA) po 12 godzinach inkubacji w temp. 21°C.

4. Dystrybucja i nagromadzenie potasu przy użyciu skaningowej mikroskopii elektronowej

Wyniki wskazują, że zwiększone stężenie potasu w roślinach było powiązane z ograniczeniem występowania choroby w obu odmianach (rys. 4)

SHAPE * MERGEFORMAT

Rysunek 4. Zależność między zawartością potasu w pędach i korzeniach a występowaniem choroby w uprawach

Glycine max

odmiany Chusei-Hikarikuro, 16 dni po inokulacji.

Wyniki czterech doświadczeń sugerują możliwość stosowania roztworu azotanu potasu zawierającego 20-30 mM (2-3 kg KNO₃/1000 l) w celu ograniczenia występowania choroby na polach uprawnych poprzez odpowiedź tkanek roślinnych na azotan potasu.